

Bidrag til Afløsning af Tienden, er jo som bekendt blevet forladt. Det ærede Medlem vilde gøre gældende, at den Hjælp af Statskassen, som Flertallets Forslag stiller i Udsigt, var for intet at regne. Naa ja, Meningerne kunne jo være delte om, hvad man anser for væsentligt eller ikke. Jeg er nu ganske enig med den ærede Ordfører for Flertallet i, at det sikkert ikke er den næste Udsigt til at tilvejebringe et Statstilskud af saa store Dimensioner som det, Mindretallet gør Regning paa. Og jeg vil føje til — det er jeg ogsaa enig med den ærede Ordfører — at det vilde være med tvivlsom Berettigelse, om Staten vilde paalægge alle tiendefri, selv de fattigste, at deltage med en væsentlig Andel i Tiendeafløsningen. Paa den anden Side erkender jeg fuldt vel, at Afløsningen af Tienden er et Djævel, som Staten maa kunne anerkende som sit, og at den ogsaa der maatte kunne komme til at yde et Bidrag. Det Bidrag, som Flertallets Forslag forudsætter, er jo ogsaa ingenlunde saa ganske ubetydeligt. Det ærede Medlem fra Køge vilde kun regne Opgivelsen af denne Tiendefkat, af denne Kvartmillion aarlig, til 50 Dre pr. Td. Korn. Jeg kan ikke her gaa Regnestykket efter, jeg antager altsaa, at det er rigtigt. Men denne aarlige Betælse af en Stat paa 250,000 Kr. er jo, naar man kapitalisere det, et ikke saa ganske ringe Beløb, det vil udgøre et Beløb af omtrent 6 Mill. Kr., og paa den anden Side vil Beregningen af det Kurstab, som man maatte naa til, dersom man forudsatte, at alle Tiender afløstes, og man regnede deres Værdi til 250 Millioner Kr., jo ogsaa komme til at udgøre en ret klækelig Sum. For Djebklivet staa de $3\frac{1}{2}$ pCt. Statsobligationer i noget saadant som 97, og der er altsaa Tale om Dækning af et eventuelt Tab af 3 pCt. Det kan jo blive noget mer eller noget mindre, men disse 3 pCt. af den samlede Tiendekapital paa 250 Mill., selv om man regner de 50 Millioner fra, som ere afløste, vilde komme til at udgøre andre 6 Millioner Kr. omtrent. Disse Tal ere ikke saa ganske smaa, og jeg tror ikke, at man nu til Dags har Raad til at regne denne halve Snes Millioner Kr. for at være lig med intet. Jeg anser det for omtrent at svare til den Interesse, Samfundet som saadant har i Tilvejebringelsen af en almindelig Tiendeafløsning. Saa angreb det ærede Medlem Flertallets Standpunkt fra det Synspunkt, at det ingenlunde vilde bringe nogen Hjælp til Tiendeyderne; han antog tværtimod, at det vilde bringe Tab, og han stillede endog disse græsfelge Omkostninger til eventuelt mislykkede Afløsningsforsøg i Udsigt, hvad

jeg dog ikke tror, der er Anledning til at dvæle ved. Det, som var væsentligst for det ærede Medlems Betragtning, var imidlertid dette, at han forudsatte, at vi stod over for dalende og fremdeles dalende Kornpriser. Ja, det er ganske vist ingen, der er i Stand til at stille Fremtidens Horoskop for, hvorledes Kornpriserne ville komme til at stille sig, men der synes dog at være nogen Rimelighed for, at Kornpriserne ere naaede til et saa lavt Niveau, at de maa nærme sig til de allerlaveste Produktionsomkostninger for Sædeforn, saa at der er mere Sandsynlighed for, at Priserne ville stige, end at de ville dale. Det er imidlertid meget muligt, at vi endnu gaa nogle Aar i Møde, i hvilke der fremdeles vil kunne vise sig nedadgaende Priser, men een Ting tror jeg dog, at alle Nationaløkonomer ville være enige om, nemlig, at i det lange Løb, i en længere Periode, vil Sandsynligheden tale for, at Priserne ville komme til at være opadgaende. Det har man Aarhundreders Erfaring for, at ganske vist kunne Kornpriserne variere noget op og ned i kortere Perioder, men i Aarhundredernes Løb vil man se, at Hovedstrømmen dog altid har bedæget sig imod opadgaende Priser, og det ligger simpelt hen i Menneskeslægtenes Alvelst og større Forbrug og Forbrugsevne. Men jeg skal lade dette staa ved sit Værd, der er ingen, der kan paatage sig nogen som helst Garanti i saa Henseende, og det er rigtigt, hvad den ærede Ordfører sagde, at der ville begge Parter komme til at staa over for et Lotterispil og maa tage de Chancer, som Fremtiden vil bringe. Det ærede Medlem fra Køge gif desimod ud fra, som en sikker Forudsætning, at Priserne ville dale og derfor frembringe Tab for dem, som sit deres Tiende afløst efter de nuværende Prisforhold. Jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at der er hans Forslag et Forslag, der er overvejende i Tiendeejernes Favour. Dersom vi gaa ud fra, som en sikker Forudsætning, at vi staa over for dalende Kapitelstakster og Kornpriser, stiller Mindretallets Forslag det saaledes, at af den fremtidige Væsen vil der kun som Grundlag for Tiendeafløsningen blive fra draget $\frac{1}{10}$ af Nedgangen, altsaa vil Resten blive medberegnet i Tiendeafløsningen, eller med andre Ord: Tiendejerne ville komme til at faa et Plus ud over Værdien af Kapitelstaksten paa det Tidspunkt, da Tiendeafløsningen finder Sted, forudsat at det ærede Medlems Forudsætning er rigtig, at disse Priser ville blive ved at dale. Det ærede Medlem maa erindre, at hvad Folke-